

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ФІЛОСОФІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-
педагогічної роботи

 Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

Філософія науки
PHILOSOPHY OF SCIENCE

рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)

тип дисципліни: обов'язкова

мова(и) викладання: українська

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни "Філософія науки" є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» спеціальності В9 «Історія та археологія» за освітньо-науковою програмою «Історія та археологія».

«16» 04 2025 року. – 20 с.

Розробник:

Оксана ПАТЛАЙЧУК, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та філософії, канд. філос. наук, доцент.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Філософія науки» узгоджено з гарантом освітньої програми «Історія та археологія».

Гарант освітньої програми

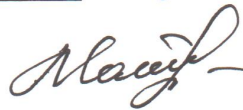

Надія РИЖЕВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Філософія науки» розглянуто на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та філософії.

Протокол № 9 від «22» 04 2025 р.

Завідувач кафедри

Людмила МАТВИЧЕНКО

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Філософія науки» розглянуто Методичною комісією Навчально-наукового гуманітарного інституту.

Протокол № 10 від «14» травня 2025 р.

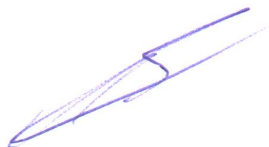
Голова

Олег БОБІНА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Філософія науки» погоджено з навчальним відділом.

Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія науки» затверджена Навчально-методичною радою НУК.

Протокол № 5 від «21» 05 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2025

Зміст

Вступ	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	5
3. Передумови для вивчення дисципліни	6
4. Очікувані результати навчання	6
5. Програма навчальної дисципліни	7
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування	14
7. Форми поточного та підсумкового контролю	15
8. Критерії оцінювання результатів навчання	17
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна	18
10. Рекомендовані джерела інформації	18

ВСТУП

Анотація

Дисципліна спрямована на формування загальнометодологічної культури студентів і забезпечує розвиток критичного рефлексивного мислення. В рамках дисципліни аналізуються філософські засади сучасного наукового знання, наукової раціональності, наукової картини світу; раціональні та неklasичні форми природничих і соціогуманітарних моделей сучасного наукового дискурсу. Особлива увага приділяється розкриттю міждисциплінарних взаємодій, характерних для сучасної науки і філософії.

Дисципліна передбачає засвоєння студентами сучасних філософських і загальнометодологічних знань у галузі науково-дослідної роботи, формування навичок практичного застосування цих знань в процесі виконання власного наукового дослідження при розв'язанні комплексних завдань.

Ключові слова: філософія, аналітичне мислення, теорія пізнання, раціональність, наукова картина світу.

Abstract

The discipline is aimed at forming a general methodological culture of students and provides the development of critical reflective thinking. The discipline analyzes the philosophical foundations of modern scientific knowledge, scientific rationality, the scientific picture of the world; rational and non-classical forms of natural and socio-humanitarian models of modern scientific discourse. Particular attention is paid to the discovery of interdisciplinary interactions that are characteristic of modern science and philosophy.

The course involves students mastering modern philosophical and general methodological knowledge in the field of research work, developing the skills of practical application of this knowledge in the process of performing their own scientific research in solving complex problems.

Keywords: philosophy, analytical thinking, theory of knowledge, rationality, scientific picture of the world.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: В9 "Історія та археологія " Освітньо-наукова програма "Історія та археологія "	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	1-й
Електронна адреса РПНД на сайті Університету: https://nuos.edu.ua/studentu/polozhennya-nuk/opis-opp/onp-istoriya-ta-arheologiya/			
Загальна кількість годин – 120		Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3; самостійної роботи студента – 5.	Освітній рівень: третій (освітньо-науковий)	2-й	2-й
		Лекції	
		15 год	10 год
		Семінарські заняття	
		30 год	10 год
		Самостійна робота	
		75 год	100 год
		Індивідуальні завдання	
		–	–
		Вид контролю: екзамен	
Форма контролю: комбінована			

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Філософія науки» є формування у студентів відповідно до освітньо-наукової програми таких компетентностей:

- ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері історії та археології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.

- ЗК 2. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових досліджень у сфері історії та археології, оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку історії та археології.
- ЗК 4. Здатність планувати і здійснювати комплексні дослідження на основі системного наукового світогляду із застосуванням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК 8. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.
- СК 3. Здатність обирати найбільш релевантні, передові концепції, методи, методики та підходи у проведенні досліджень в галузі історії та археології.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни є освоєння матеріалу змістових модулів 1-го семестру дисципліни «Методологія наукових досліджень та педагогічної діяльності».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких **програмних результатів навчання**:

- ПРН-1 Мати передові концептуальні та методологічні знання з історії і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з історії, отримання нових знань та здійснення інновацій.
- ПРН-4. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів.

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Наука як соціокультурний феномен

Тема 1.1. Філософські аспекти осмислення науки

Багатовимірність феномена науки.

Наука як діяльність, соціальний інститут та система знань.

Основні соціокультурні функції науки.

Література: [3]. с. 8-15, [4]. с. 5-18.

Тема 1.2. Наука в історії філософії

Зародження елементів наукового знання у Стародавньому світі.

Розвиток науки в епоху Середньовіччя та Відродження.

Становлення класичної науки в Новий час.

Література: [3]. с. 16-25, [4]. с. 19-30.

Тема 1.3. Феномен науки

В чому полягає сутність науки як соціокультурного феномена?

Що таке етос науки? Як співвідносяться сцієнтизм та антисцієнтизм?

У чому виражається соціальна відповідальність вченого у сучасному світі?

Література: [3]. с. 26-40, [4]. с. 31-45.

Тема 1.4. Філософські засади наукового дослідження

Якими є онтологічні, гносеологічні та аксіологічні основи наукової діяльності?

З яких елементів складається структура наукового дослідження?

У чому полягає специфіка емпіричного та теоретичного рівнів наукового пізнання?

Література: [3]. с. 41-55, [4]. с. 46-60.

Тема 1.5. Філософія і наука в історії філософії

Що є спільного та відмінного між філософським та науковим знанням?

Як історично змінювався взаємозв'язок філософії та науки?

Якою є роль філософії у формуванні наукової картини світу та продукуванні нових ідей?

Література: [3]. с. 56-70, [4]. с. 61-75.

Змістовий модуль 2. Історичні типи наукової раціональності

Тема 2.1. Наукова раціональність як філософська проблема. Історичні типи наукової раціональності Література: [1]. с. 6-25, [3]. с. 71-85.

Поняття раціональності у філософії та специфіка наукової раціональності.

Критерії наукової раціональності.

Загальна характеристика історичних типів наукової раціональності.

Література: [1]. с. 6-25, [3]. с. 71-85.

Тема 2.2. Становлення постнекласичного типу наукової раціональності

Передумови виникнення постнекласичної науки.

Основні характеристики постнекласичного типу науки.

Врахування ціннісно-цільових структур суб'єкта в постнекласичній раціональності.

Література: [1]. с. 26-45, [3]. с. 86-100.

Тема 2.3. Класичний і некласичний типи наукової раціональності

Які ідеали пізнання формують класичний тип наукової раціональності?

В чому полягали причини кризи класичної раціональності на межі XIX-XX ст.?

Які специфічні риси притаманні некласичному типу наукової раціональності?

Література: [1]. с. 46-65, [3]. с. 101-115.

Тема 2.4. Сучасна глобальна наукова революція як становлення нелінійної науки та постнекласичного типу наукової раціональності

У чому полягає сутність сучасної глобальної наукової революції?

Як синергетичні принципи нелінійності та самоорганізації вплинули на формування постнекласичного типу науки?

Яке місце займає еволюційна парадигма у сучасній науковій картині світу?

Література: [1]. с. 66-85, [3]. с. 116-130.

Тема 2.5. Сучасні методології наукових досліджень. Філософський вимір інновацій

Які новітні методологічні підходи використовуються в сучасній науці?

Як філософія аналізує поняття "інновація" та інноваційну діяльність у науці?

Якими є соціальні наслідки впровадження наукових інновацій?

Література: [1]. с. 86-105, [3]. с. 131-145.

Змістовий модуль 3. Сучасні філософські проблеми соціального пізнання

Тема 3.1. Епістемологічні моделі сучасного наукового дискурсу

Поняття та специфіка сучасного наукового дискурсу.

Плюралізм підходів у філософії пізнання.

Основні епістемологічні моделі сучасної науки.

Література: [2]. с. 10-25, [3]. с. 146-150.

Тема 3.2. Специфіка соціогуманітарного дискурсу

В чому полягає природа та специфіка предмета соціально-гуманітарного пізнання?

Чим відрізняються методи природничих наук від методів наук про культуру?

Як філософська герменевтика вплинула на розуміння пізнання як інтерпретації?

Література: [2]. с. 26-45, [3]. с. 151-155.

Тема 3.3. Антропологічні і суспільствознавчі інтенції сучасної філософії і науки

Як розглядається проблема людини в умовах антропологічного повороту в науці та філософії?

Яким чином «життя» виступає як соціально-гуманітарна категорія пізнання?

Яку роль відіграють ціннісні фактори у науковому пізнанні?

Література: [2]. с. 46-65, [3]. с. 156-160.

Тема 3.4. Специфіка та методологія соціально-економічних досліджень

На яких філософсько-методологічних засадах базується соціально-економічне пізнання?

Які моделі людини існують в сучасній економічній теорії?

Як економічна наука взаємодіє з іншими суспільними дисциплінами?

Література: [2]. с. 66-85, [3]. с. 161-165.

Тема 3.5. Соціально-філософські характеристики сучасних економічних систем

Як економіка функціонує як підсистема суспільства? У чому сутність власності як предмета філософського аналізу?

Якими є етичні принципи підприємницької діяльності в сучасному світі?

Які соціальні та культурні наслідки має глобалізація економіки?

Література: [2]. с. 86-105, [3]. с. 166-170.

Тема 3.6. Феномен споживання в модерних і постмодерних суспільствах

Що являє собою суспільство споживання як соціокультурний феномен?

В чому полягають особливості споживання в суспільстві постмодерну?

У чому вимірюється цінність людського буття в умовах суспільства споживання?

Література: [2]. с. 106-125, [3]. с. 171-175.

Змістовий модуль 4. Сучасні філософські проблеми техніки та технічних наук

Тема 4.1. Філософія техніки і методологія технічних наук

Предмет філософії техніки та її статус у сучасному знанні.

Основні історичні етапи розвитку техніки.

Специфіка технічних наук та їх методологія.

Література: [3]. с. 176-180.

Тема 4.2. Природа і техніка. Техніка як предмет дослідження природознавства

Як формується техносфера в процесі взаємодії суспільства і природи?

Як техніка виступає предметом дослідження природознавства?

У чому полягають особливості та екологічні ризики науково-технічного прогресу?

Література: [3]. с. 181-184.

Тема 4.3. Особливості неklasичних науково-технічних дисциплін

Як змінюється парадигма інженерної діяльності в сучасних умовах?

Які особливості притаманні «високій науці» та високим технологіям?

Як відбувається формування неklasичних науково-технічних дисциплін?

Література: [3]. с. 185-188.

Тема 4.4. Людина і техніка. Філософська оцінка техніки

Які існують підходи та напрями філософської оцінки техніки?

Яким чином техніка впливає на сутність і буття сучасної людини?

У чому полягає проблема соціальної відповідальності вченого та інженера?

Література: [3]. с. 189-192.

Тема 4.5. Філософські проблеми інформаційного суспільства

Які сутність та основні ознаки інформаційного суспільства?

Як інформаційні технології трансформують соціальні структури та культуру?

У чому полягає філософська проблема віртуальної реальності?

Література: [3]. с. 193-196.

Тема 4.6. Філософські проблеми сталого розвитку

Які глобальні проблеми людства породжені сучасним етапом науково-технічного розвитку?

Який філософсько-методологічний зміст закладено в концепції сталого розвитку?

Що означає коеволюція природи та суспільства як стратегія виживання людства?

Література: [3]. с. 197-200.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	сем	с.р.	лаб		л	сем	с.р.	лаб
Змістовий модуль 1. Наука як соціокультурний феномен										
Тема 1.1. Філософські аспекти осмислення науки.	6	2	–	4	–	6	1	–	5	–
Тема 1.2. Наука в історії філософії.	6	3	–	3	–	6	1	–	5	–
Тема 1.3. Феномен науки.	6	–	2	4	–	6	–	1	5	–
Тема 1.4. Філософські засади наукового дослідження.	6	2	–	4	–	6	1	–	5	–
Тема 1.5. Філософія і наука в історії філософії.	6	–	2	4	–	6	–	1	5	–
Разом за змістовим модулем 1	30	7	4	19	–	30	3	2	25	–
Змістовий модуль 2. Історичні типи наукової раціональності										
Тема 2.1. Наукова раціональність як філософська проблема. Історичні типи наукової раціональності	6	2	–	4	–	6	2	–	4	–
Тема 2.2. Становлення постнекласичного типу наукової раціональності	6	2	–	4	–	6	1	–	5	–
Тема 2.3. Класичний і некласичний типи наукової раціональності	6	–	2	4	–	6	–	1	5	–
Тема 2.4. Сучасна глобальна наукова	6	–	2	4	–	6	–	1	5	–

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	сем	с.р.	лаб		л	сем	с.р.	лаб
революція як становлення нелінійної науки та постнекласичного типу наукової раціональності										
Тема 2.5. Сучасні методології наукових досліджень. Філософський вимір інновацій.	6	–	2	4	–	6	–	–	6	–
Разом за змістовим модулем 2	30	4	6	20	–	30	3	2	25	–
Змістовий модуль 3. Сучасні філософські проблеми соціального пізнання										
Тема 3.1. Епістемологічні моделі сучасного наукового дискурсу.	5	2	–	3	–	5	2	–	3	–
Тема 3.2. Специфіка соціогуманітарного дискурсу.	5	–	2	3	–	5	–	–	5	–
Тема 3.3. Антропологічні і суспільствознавчі інтенції сучасної філософії і науки.	5	–	2	3	–	5	–	1	4	–
Тема 3.4. Специфіка та методологія соціально-економічних досліджень.	5	–	2	3	–	5	–	1	4	–
Тема 3.5. Соціально-філософські характеристики сучасних економічних систем.	5	–	2	3	–	5	–	–	5	–
Тема 3.6. Феномен споживання в модерних і постмодерних суспільствах.	5	–	2	3	–	5	–	1	4	–
Разом за змістовим модулем 3	30	2	10	18	–	30	2	3	25	–
Змістовий модуль 4. Сучасні філософські проблеми техніки та технічних наук										
Тема 4.1. Філософія техніки і методологія технічних наук.	5	2	–	3	–	5	2	–	3	–
Тема 4.2. Природа і техніка. Техніка як предмет дослідження природознавства.	5	–	2	3	–	5	–	1	4	–
Тема 4.3. Особливості некласичних науково-технічних дисциплін.	5	–	2	3	–	5	–	–	5	–
Тема 4.4. Людина і техніка. Філософська оцінка техніки.	5	–	2	3	–	5	–	1	4	–
Тема 4.5. Філософські проблеми інформаційного суспільства.	5	–	2	3	–	5	–	–	5	–
Тема 4.6. Філософські проблеми сталого розвитку.	5	–	2	3	–	5	–	1	4	–
Разом за змістовим модулем 4	30	2	10	18	–	30	2	3	25	–

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	сем	с.р.	лаб		л	сем	с.р.	лаб
Усього годин	120	15	30	75	–	120	10	10	100	–

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Феномен науки.	2	1
2	Філософія і наука в історії філософії.	2	1
3	Класичний і некласичний типи наукової раціональності	2	1
4	Сучасна глобальна наукова революція як становлення нелінійної науки та постнекласичного типу наукової раціональності	2	1
5	Сучасні методології наукових досліджень. Філософський вимір інновацій.	2	–
6	Специфіка соціогуманітарного дискурсу.	2	–
7	Антропологічні і суспільствознавчі інтенції сучасної філософії і науки.	2	1
8	Специфіка та методологія соціально-економічних досліджень.	2	1
9	Соціально-філософські характеристики сучасних економічних систем.	2	–
10	Феномен споживання в модерних і постмодерних суспільствах.	2	1
11	Природа і техніка. Техніка як предмет дослідження природознавства.	2	1
12	Особливості некласичних науково-технічних дисциплін.	2	–
13	Людина і техніка. Філософська оцінка техніки.	2	1
14	Філософські проблеми інформаційного суспільства.	2	–
15	Філософські проблеми сталого розвитку.	2	1
РАЗОМ		30	10

Розподіл часу самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Підготовка до семінарських занять	30	45
2	Підготовка реферату	15	25
3	Підготовка до екзамену	30	30
РАЗОМ		75	100

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Набуття здобувачами компетенцій забезпечується через засвоєння навчального матеріалу у вигляді лекційних, семінарських занять та самостійної роботи студентів.

Основними методами навчання з дисципліни є:

1. Пояснювально-ілюстративний метод, за допомогою повідомлення та засвоєння інформації на лекційних та семінарських заняттях словесними й наочними засобами.

2. Проблемний метод, коли на семінарських заняттях утворюються пошукові ситуації, розвивається активність, самостійність, творчі здібності здобувачів освіти.

Як наочний матеріал на лекціях застосовуються мультимедійні слайди та лекційні демонстрації.

Для зручної та ефективної організації навчального процесу, зроблено Google Classroom з навчальної дисципліни, де розташовані конспекти лекцій, завдання до семінарських робіт та супроводжувальні матеріали. Доступ до класу надається на першому семінарському занятті за університетською електронною поштою.

З метою роз'яснення найбільш складних питань дисципліни та підвищення якості виконання завдань семінарських робіт проводяться групові та індивідуальні консультації за розкладом кафедри.

Під час дистанційного навчання заняття проводяться за допомогою онлайн-сервісів Google Classroom та Google Meet.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни «Філософія науки» є:

- усні та письмові відповіді на семінарських заняттях;
- підготовка реферату;

– екзамен.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного екзамену. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати максимум **60 балів**. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Питома вага заключного екзамену в загальній системі оцінок – **40 балів**. Право здавати заключний екзамен надається студенту, якій з урахуванням отриманих балів проміжних оцінок і заключного екзамену може набрати разом не менше **60 балів**. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки екзамену.

Поточний контроль проводиться на кожному семінарському занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Відповіді на семінарських заняттях	15 x 3 бали = 45 балів	10 x 4 бали = 40 балів
Підготовка реферату	1 x 15 балів = 15 балів	1 x 20 балів = 20 балів
Екзамен	40 балів	40 балів
Всього	100	100

Відповідь на семінарському занятті (у дужках для заочної форми)	Критерії оцінювання
3 (3-4)	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.

2 (2)	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна та логічна, але допущені деякі помилки та неточності у викладенні матеріалу.
1 (1)	Відповідь частково правильна, але містить неточності, недостатньо обґрунтована.
0 (0)	Студент не дає відповіді або відповідь містить значну кількість суттєвих помилок.
<i>Максимальна кількість балів за даною формою контролю становить 45 для денної форми навчання (15 занять по 3 бали) та 40 для заочної форми навчання (10 занять по 4 бали).</i>	

Підготовка реферату (у дужках для заочної форми)	Критерії оцінювання
11-15 (14-20)	Зміст роботи відповідає обраній темі; наявність чітко сформульованої проблеми; адекватність формулювання об'єкта, предмета, мети та задач дослідження; наявність посилань на використану літературу та відповідність оформлення роботи стандарту; відповідність висновків меті та завданням дослідження. Робота виконувалась систематично та вчасно подана на перевірку науковому керівнику у відповідності із планом виконання.
6-10 (7-13)	Зміст роботи відповідає обраній темі; але має поверхневий аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Робота виконувалась не систематично та подана на перевірку науковому керівнику з порушенням плану виконання курсової роботи.
1-5 (1-6)	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень і лише за допомогою викладача може виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
0 (0)	Робота не носить дослідницького характеру, не має аналізу і не відповідає пред'являємим вимогам. У роботі немає висновків або вони носять декларативний характер.
<i>Максимальна кількість балів за даною формою контролю становить 15 для денної форми навчання та 20 для заочної форми навчання.</i>	

Екзамен	Критерії оцінювання
36-40	Відповідь логічно побудована, студент чітко та стисло викладає матеріал, показує глибокі знання з питань білету, під час доповіді впевнено і докладно відповідає на поставлені запитання.
31-35	Студент спроможний чітко та стисло зробити доповідь, дає правильні відповіді на всі запитання, але не завжди упевнений в аргументації, чи не завжди коректно її формулює.
26-30	Студент спроможний чітко та стисло відповісти на питання білету, належно обґрунтовує матеріал, але допускає неточності у відповідях на запитання.
21-25	Студент спроможний чітко та стисло відповісти на питання білету, але допускає суттєві неточності у відповідях на запитання, не завжди належно обґрунтовує відповіді.

Екзамен	Критерії оцінювання
16-20	Студент невпорядковано дає відповіді на питання білету, намагається дати відповідь на поставлені запитання і робить спроби аргументувати свою позицію.
11-15	Студент невпорядковано дає відповіді на питання білету, робить спроби аргументувати свою позицію, надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені питання.
6-10	Студент демонструє задовільні знання з питань білету, але не може впевнено й чітко відповісти на додаткові запитання членів комісії, та належно обґрунтувати свою відповідь.
1-5	Студент невпорядковано дає відповіді на питання білету, не спроможний дати відповідь на запитання, відстоювати свою позицію.
0	Студент не дає відповіді на питання білету.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ1	T1.3	Семінарське заняття №1	3	Семінарське заняття №1	4
	T1.5	Семінарське заняття №2	3	Семінарське заняття №2	4
ЗМ2	T2.3	Семінарське заняття №3	3	Семінарське заняття №3	4
	T2.4	Семінарське заняття №4	3	Семінарське заняття №4	4
	T2.5	Семінарське заняття №5	3	Семінарське заняття №5	—
ЗМ3	T3.2	Семінарське заняття №6	3	Семінарське заняття №6	—
	T3.3	Семінарське заняття №7	3	Семінарське заняття №7	4
	T3.4	Семінарське заняття №8	3	Семінарське заняття №8	4
	T3.5	Семінарське заняття №9	3	Семінарське заняття №9	—
	T3.6	Семінарське заняття №10	3	Семінарське заняття №10	4
ЗМ4	T4.2	Семінарське заняття №11	3	Семінарське заняття №11	4
	T4.3	Семінарське заняття №12	3	Семінарське заняття №12	—
	T4.4	Семінарське заняття №13	3	Семінарське заняття №13	4
	T4.5	Семінарське заняття №14	3	Семінарське заняття №14	—

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
	T4.6	Семінарське заняття №15	3	Семінарське заняття №15	4
ЗМ1-ЗМ4		Підготовка реферату	15	Підготовка реферату	20
Підсумковий контроль		Екзамен	40	Екзамен	40
Сума			100		100

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійне обладнання.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Патлайчук О.В., Ступак О.П. Історичні типи наукової раціональності: навч. посібник. Миколаїв: НУК, 2024. 112 с.
2. Патлайчук О. В. Основні напрямки сучасної філософії: прагматизм, аналітична філософія : навч. посібник. Миколаїв : НУК, 2022. 184 с.
3. Готинян-Відоменко В. О. Філософія та методологія науки: навчальний посібник. Одеса: ОНМУ, 2023. 342 с.
4. Патлайчук О. В., Ступак О. П. Філософські аспекти осмислення науки : методичні рекомендації до вивчення теми з дисципліни «Філософія науки». Миколаїв : НУК, 2023. 84 с.

Допоміжна література

1. Власова Т. І., Семенова Ю. А. Філософія науки та інновацій: навчальний посібник. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 154 с.

2. Готинян-Відоменко В. О. Філософія та методологія науки: навчальний посібник. Одеса: ОНМУ, 2023. 142 с.
3. Комаха Л. Г. Логічні засади наукового пізнання: навчальний посібник. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2021. 200 с.
4. Мурашкін М. Г. Наука в контексті філософських знань: монографія. Дніпро: ДДУВС, 2021. 184 с.
5. Філософія науки: монографія / Т. Гардашук, В. Кузнєцов, В. Навроцький та ін. Київ: Інститут філософії імені Г. С. Сковороди НАН України, 2022. 394 с.
6. Патлайчук О. В., Гончарова О. О. The course of lectures on the Philosophy of science for graduate students : навч. посібник з філософії науки для аспірантів та здобувачів наукового ступеню PhD (доктор філософії). Миколаїв: НУК, 2021. 200 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Гуманітарний вісник НУК: збірник наукових праць. URL: <http://hvnuk.com.ua/>.
2. Інститут філософії імені Г.С. Сковороди НАН України: публікації. URL: <https://www.filosof.com.ua/publik.htm>.
3. Антропологічні виміри філософських досліджень: збірник наукових праць. URL: <https://library.diit.edu.ua/uk/article/377>.
4. Humanitarium: збірник наукових праць з педагогіки, психології, філософії. URL: <https://humanitarium.com.ua/index.php/hum>.
5. Sententiae: історико-філософський журнал. URL: <https://sententiae.vntu.edu.ua/index.php/sententiae>.
6. Δόξα/Докса: збірник наукових праць з філософії та філології. URL: <http://doxa.onu.edu.ua/>.
7. Актуальні проблеми філософії та соціології: збірник наукових праць. URL: <http://apfs.onua.edu.ua/index.php/APFS>.
8. Вища освіта України: журнал. URL: <https://wou.npu.edu.ua/>.
9. Гілея: науковий вісник. URL: <http://www.gileya.org/>.
10. Вісник Житомирського державного університету імені І. Франка. Філософські науки. URL: <http://philosophy.visnyk.zu.edu.ua/>.

11. Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченко. Серія "Філософія, політологія". URL: http://www.philder.univ.kiev.ua/ua/view/Vysnyk_KNU/78/19/6.
12. Вісник Львівського університету. Серія "Філософсько-політологічні студії". URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/politology>.
13. Вісник Національного юридичного університету імені Я. Мудрого. Серія "Філософія, філософія права, політологія, соціологія". URL: <http://fil.nlu.edu.ua/>.
14. Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Філософія, культурологія. URL: <http://jrnl.nau.edu.ua/index.php/VisnikPK>.

Розробник:

канд. філос. наук, доцент

Оксана ПАТЛАЙЧУК